

Kielce, dnia 1 września 2023 r.

WK.60.16.2023

Pan Romuald Kowaliński
Wójt Gminy Łączna

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od dnia 28 marca do dnia 23 czerwca 2023 r. (z przerwą w dniach od 8 maja do 16 czerwca 2023 r.) w Urzędzie Gminy Łączna kompleksową kontrolę gospodarki finansowej **Gminy Łączna** za 2022 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 6 lipca 2023 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową **Gminy Łączna**. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Wójta Nr 8/2022 z dn. 15.02.2022 r. ze zmianami stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w załączniku nr 1 „Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych” w § 2 „Technika prowadzenia ksiąg rachunkowych” zawarto zapis, iż księgi rachunkowe prowadzone są komputerowo. Do prowadzenia ksiąg rachunkowych wykorzystywany jest program komputerowy „Fortes”, podczas gdy ewidencja szczegółowa do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg użytkowników wieczystych, podmiotów obowiązanych do uiszczenia opłaty za trwały zarząd oraz opłaty eksploatacyjnej prowadzona jest ręcznie w księgach inwentarzowych,
- w załączniku nr 4 „Wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzeni kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej dla Urzędu Gminy Łączna” w opisie zasad funkcjonowania konta Urzędu 020 „Wartości niematerialne i prawne” przewidziano, iż na stronie Wn ujmuje się przyjęcie wartości niematerialnych i prawnych wynikających z zakończenia inwestycji w korespondencji z kontem 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”.

Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) i c) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości².

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

2. Za poszczególne okresy sprawozdawcze 2022 r. oraz do dnia kontroli nie sporządzano zestawień obrotów i sald kont księgi głównej, co stanowi naruszenie art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 24 ust. 5 pkt 2 tej ustawy.
3. W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych budżetu i Urzędu ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a) pomimo braku dzienników częściowych i ujmowaniu wszystkich występujących w danym okresie operacji gospodarczych w Urzędzie w jednym dzienniku, faktury zakupu, które posiadały nadane numery dowodów księgowych nie były przechowywane we wspólnym zbiorze dowodów księgowych (segregatorze) prowadzonym dla danego okresu sprawozdawczego, a przechowywano je w teczce niestanowiącej odrębnego zbioru dowodów księgowych.
 - b) przy księgowaniu operacji gospodarczych w księgach Urzędu na podstawie dowodów „Polecenie księgowania” dotyczących np. naliczenia zaangażowania, przyjmowania na stan środków trwałych (konto 011), pozostałych środków trwałych (konto 013), wartości niematerialnych i prawnych (konto 020), przypisu i odpisu podatków i opłat, zbiorczego ujęcia wszystkich dowodów księgowych stanowiących zobowiązania przyszłego okresu, zmian w planie finansowym, równowartości zrealizowanych wydatków (strona Ma konta 980), w dzienniku i księdze głównej jako dowód zapisu wskazywano dokument PK z nadanym mu kolejnym numerem w danym miesiącu bez fizycznego sporządzania tego dokumentu. W zbiorze dowodów księgowych (segregatory) brak dokumentów, które były podstawą zapisów.
 - c) w ewidencji księgowej Urzędu pod datą ostatniego dnia miesiąca wewnętrznym dokumentem PK ujmowano wszystkie zobowiązania za dany miesiąc płacone w miesiącu następnym w sytuacji posiadania przez jednostkę dokumentów źródłowych stanowiących podstawę zapisu, m.in. faktury i rachunki, pisma dotyczące zwrotu na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego kosztów uczęszczania dzieci z terenu Gminy łączna do placówek na terenie innych Gmin, listy płac dotyczące dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2022 r. Wszystkie zobowiązania wymieniono zbiorczo wg klasyfikacji w postaci tabeli zatytułowanej „Zobowiązania za dany miesiąc 2022 r.” Otrzymane od kontrahentów faktury, rachunki posiadały wszystkie cechy dowodu księgowego, pieczęć z datą wpływu do Urzędu, opis merytoryczny faktury oraz potwierdzenie na sprawdzenie dokumentu pod względem formalnym i rachunkowym. W treści operacji w księdze głównej określano czego dotyczą zobowiązania nie wskazując konkretnego numeru identyfikującego dany dowód. W zapisie księgowym jako rodzaj księgowanego dokumentu wskazywano PK z nadanym kolejnym numerem i data sporządzenia. Dowody PK ujmowano w księgach rachunkowych Urzędu pod datą ostatniego dnia miesiąca. Sporządzanie dowodu PK jako dokumentu stanowiącego podstawę zapisu w zakresie dotyczącym operacji gospodarczych udokumentowanych już dowodami zewnętrznymi należy uznać za bezpodstawne.
Nieprawidłowości naruszają art. 14 ust. 2, art. 20 ust. 2 pkt 1 i 3, art. 24 ust. 4 pkt 1 i art. 73 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
4. W zakresie prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a) ewidencję szczegółową (kartoteki) dla podmiotów zobowiązanych z uiszczenia opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzono z wykorzystaniem programu

komputerowego Microsoft Word w formie tabeli z podziałem wysokości opłaty na rodzaj alkoholu. W tabelach wskazywano datę przypisu z kwotą oraz datę wpłaty z kwotą. Nie wskazywano dowodu księgowego w postaci dokumentu PK, wyciągu bankowego lub raportu kasowego, na podstawie których dokonywano zapisów. Program MS Word pozwala na modyfikację w dowolnym czasie wszelkich zapisów w nim dokonanych, nie spełnia zatem wymogów ustawy o rachunkowości oraz nie został przyjęty do stosowania w dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości jednostek.

Nieprawidłowość narusza art. 13 ust. 5, art. 23 ust. 1 i ust. 5 oraz art. 71 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- b)** ewidencję szczegółową dla dwóch podmiotów dokonujących wpłaty opłaty z tytułu użytkowania wieczystego i opłaty za trwałe zarząd prowadzono techniką ręczną w postaci kart kontowych (konto 221-1/W/2022, 221-2/W/2022 oraz 221-1/ZA/2022, 221-2/ZA/2022), natomiast w ewidencji analitycznej nie zaprowadzono konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg podziałki klasyfikacji 700/70005/\$0550 i \$0470. W analitycznej ewidencji księgowej prowadzonej w programie Fortes wpływ dochodów z ww. tytułu ujmowano na stronie Wn konta 130-1 „Rachunek bieżący-dochody” w korespondencji ze stroną Ma konta 720 wg ww. podziałek.

Ponadto w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wykazano na koniec 2022 r. „per saldo” należności i nadpłat w zakresie dochodów z tytułu podatków lokalnych oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i 2, art. 7 ust. 3 i art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.

- 5.** Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont budżetu i Urzędu przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych:
- a)** operacje zwrotów niewykorzystanych środków dokonywane przez gminne jednostki budżetowe ujmowano w ewidencji księgowej budżetu na stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu” w korespondencji ze stroną Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” wraz z obustronnym ujemnym zapisem technicznym na koncie 223,
- b)** operacje zwrotów dotacji celowych, przedmiotowej i nadpłat dla kontrahentów, dotacji przez GOPS oraz operację przekazania środków do ŚUW z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych w kwocie ogółem 14.867,95 zł ujmowano w ewidencji księgowej Urzędu ze znakiem minus na stronie Wn konta 130-1 „Rachunek bieżący jednostki-dochody” oraz stronie Ma konta 130-2 „Rachunek bieżący jednostki-wydatki” w korespondencji z kontami zespołu „2” i „7” bez stosowania obustronnych technicznych zapisów ujemnych na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
- c)** ewidencję z tytułu odsetek od kredytów w kwocie 287.697,20 zł w księgach rachunkowych Urzędu prowadzono z pominięciem etapu ich naliczenia na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, ujmując zapłatę bezpośrednio w koszty na koncie 751 „Koszty finansowe”,

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- d) operacje dotyczące dofinansowania indywidualnego wypoczynku pracowników tzw. „wczasy pod gruszą”, udzielenie pomocy socjalnej oraz zapomóg w kwocie ogółem 33.410,00 zł oraz z tytułu ryczałtów za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych w kwocie 9.626,88 zł ujmowano na koncie rozrachunkowym 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
 - e) rozrachunki z tytułu składek za przynależność Gminy do związków i stowarzyszeń w kwocie ogółem 39.702,41 zł ujmowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - f) rozrachunki z budżetami z tytułu zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego uczniów niebędących mieszkańcami Gminy łączna uczęszczających do przedszkoli na terenie tej gminy w kwocie ogółem 115.261,69 zł ujmowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - g) rozrachunki z budżetami z tytułu zwrotu kosztów uczęszczania ucznia z terenu Gminy łączna do placówki oświatowej na terenie innej gminy w kwocie ogółem 177.931,46 zł ujmowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.
 - h) przekazane przez jednostki oświatowe środki pieniężne stanowiące odsetki bankowe od środków zgromadzonych na wydzielonych rachunkach bankowych dochodów w kwocie 420,68 zł w momencie wpływu na rachunek budżetu ujmowane były bezpodstawnie na stronie Ma konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” w korespondencji ze stroną Wn konta 133, a następnie na podstawie sprawozdania Rb-27S danej szkoły dokonywano przeniesienia zrealizowanych dochodów budżetowych na stronę Wn konta 222 w korespondencji ze stroną Ma konta 901 wg podziałki 801/80101/§2400, zamiast wpływ ująć w ewidencji budżetu: Wn 133 i Ma 901 oraz zapisem wtórnym w jednostce: Wn 130-1 i Ma 720 wg podziałki 801/80101/§2400. Dochody z tytułu ww. odsetek wykazywano prawidłowo w kwartalnych w sprawozdaniach Rb-34S danej szkoły wg podziałki 80101/§0920 oraz po stronie wydatków jako środki przekazane do budżetu wg podziałki 80101/§2400 oraz równocześnie bezpodstawnie ujmowano je w sprawozdaniach Rb-27S danej szkoły wg podziałki 80101/§2400.
Nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
6. W ewidencji księgowej Urzędu pod datą ostatniego dnia miesiąca kończącego kwartał dokonywano bezpodstawnego ujęcia dokumentem PK danych wg podziałki 855/85502/§0690 wynikających z części B sprawozdania Rb-27ZZ GOPS za poszczególne kwartały 2022 r., tj.: na stronie Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ujmowano kwotę należności (ogółem 729.568,23 zł) w korespondencji ze stroną Ma konta 225-3 „Rozrachunki z budżetami” , na którym ujęto kwotę zaległości (ogółem 708.009,62 zł) i konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, na którym ujęto różnicę między należnościami a zaległościami, stanowiącą kwotę dochodów budżetu Gminy wpłaconą w poszczególnych kwartałach 2022 r. (ogółem 21.558,61 zł).
- Ponadto pod datą 31.03.2022 r. ujęto ze znakiem minus na stronie Wn konta 221 kwotę należności (671.219,27 zł) w korespondencji ze stroną Ma konta 225-3 kwotę zaległości (690.281,26 zł) oraz stroną Ma konta 800 „Fundusz jednostki” kwotę 19.061,99 zł ze znakiem plus stanowiącą różnicę między należnościami a zaległościami, które to kwoty stanowiły saldo konta 221 i 225-3 na dzień 31.12.2021 r. i BO 2022 r. i wynikały z części B zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ Gminy za 2021 r. W konsekwencji kwota 19.061,99 zł wynikająca z

konta 800 została ujęta w zestawieniu zmian w funduszu Urzędu za 2022 r. w poz. I.1.10 „Inne zwiększenia”.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i 2, art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 7.** W zakresie kasowego wykonania budżetu 2022 r. ustalono następujące nieprawidłowości:
- a)** pod datą 31.12.2022 r. w księgach Urzędu, mimo braku faktycznego wpływu w 2022 r. środków na rachunek bankowy, dokonano bezpodstawnego zwiększenia dochodów Urzędu o kwotę 810,90 zł stanowiącą dopłatę do wozokilometra za 2022 r. w ramach środków otrzymywanych z budżetu państwa jako tzw. „fundusz autobusowy” wg §2170 „Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych przypadku”, co ujęto na stronie Wn konta 130-1 „Rachunek bieżący jednostki – dochody” i Ma 720. Równolegle w księgach budżetu pod datą 31.12.2022 r. dokonano bezpodstawnego przypisu kwoty 810,90 zł na stronie Wn konta 224 „Rozrachunki budżetu” i Ma konta 901 „Dochody budżetu” wg 60004/§2710. W konsekwencji, w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu za 2022 r. wg podziałki 600/60004/§2170 wykazano dane w kwocie 146.916,76 zł, pomimo iż na rachunek bankowy w 2022 r. wpłynęła ogółem kwota 146.105,86 zł, co wskazuje na wykazanie danych w sprawozdaniu zgodnie z ewidencją księgową, ale sprawozdanie zostało sporządzone w sposób nierzetelny.
- b)** pod datą 31.12.2022 r. w księgach Urzędu, mimo braku faktycznego wpływu w 2022 r. środków na rachunek bankowy, dokonano bezpodstawnego zmniejszenia wydatków o kwotę 213,68 zł stanowiącą niewykorzystaną część dotacji celowej udzielonej na 2022 r. Gminie Kielce, co ujęto obustronnie ujemnym zapisem na stronie Wn konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” i stronie Ma konta 130-2 „Rachunek bieżący jednostki – wydatki”. Równolegle w księgach budżetu pod datą 31.12.2022 r. dokonano bezpodstawnego ujęcia kwoty dotacji do zwrotu na stronie Wn konta 224 „Rozrachunki budżetu” i Ma konta 902 „Dochody budżetu” wg 60004/§2310. W konsekwencji, zamiast dokonać zwiększenia dochodów w 2023 r., dokonano pomniejszenia wydatków wykonanych z tytułu dotacji roku bieżącego 2022. W sprawozdaniu Rb-28S Urzędu za 2022 r. wg podziałki 600/60004/2310 wykazano dane wynikające z konta 130-2 w kwocie 37.979,32 zł, pomimo iż zwrot nie został dokonany w 2022 r., co wskazuje na wykazanie danych w sprawozdaniu zgodnie z ewidencją księgową, ale sprawozdanie sporządzono w sposób nierzetelny.
- Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i 2, art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴ oraz zasady funkcjonowania ww. konta określone w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 8.** W zakresie terminowości ujmowania zdarzeń w księgach Urzędu i budżetu ustalono, iż:
- a)** na dzień 31.12.2022 r. w jednostce wystąpiły odsetki naliczone za 2022 r. z terminem zapłaty w styczniu 2023 r., które nie zostały na koncie 909-1 „Rozliczenia międzyokresowe” ujęte pod datą 31.12.2022 r., a ujęto je pod datą ich zapłaty w 2023 r., tj. odsetki od kredytu zaciągniętego na podstawie umowy nr 000/19/00185 w kwocie 34.182,74 zł zapłacone w dn. 11.01.2023 r. dotyczyły okresu 1.10.2022 r. - 15.01.2023 r. oraz odsetki od kredytu

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 144, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

zaciągniętego na podstawie umowy nr KR-18-00552-30003701 w kwocie 45.335,04 zł zapłacone w dn. 15.02.2023 r. dotyczyły okresu 1.10.2022 r. – 15.02.2023 r. Zgodnie z treścią ww. umów odsetki płacone są do odpowiednio do 15 dnia miesiąca stycznia, kwietnia, lipca i października każdego roku oraz w terminach kwartalnych do 15 dnia miesiąca: lutego, kwietnia, lipca, października. Powyższe wskazuje, iż odsetki naliczone za IV kwartał 2022 r. winne być pod datą 31.12.2022 r. przypisane w ewidencji księgowej budżetu na stronie Wn konta 909 w korespondencji ze stroną Ma konta 134. Pozostała część odsetek za okres od dnia 1.01.2023 r. do dnia odpowiednio 15.01 i 15.02.2023 r. winna być ujęta w 2023 r.

Brak ujmowania odsetek podlegających zapłaty w następnym okresie sprawozdawczym na koncie budżetu 909 w niewłaściwym okresie sprawozdawczym, spowodował, iż nie zostały one wykazane w bilansie z wykonania budżetu Gminy za 2022 r. oraz § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- b)** przypis opłat za czynsz najmu/dzierżawy ujęto w ewidencji księgowej (analitycznej) jednorazowo w wysokości należnej opłaty za cały rok, zamiast w wysokości wystawianej co miesiąc faktury VAT, dokonując równocześnie pod datą wystawienia faktury sprzedaży na dany miesiąc przypisu faktury za dany miesiąc a następnie pod datą ostatniego dnia miesiąca dokonywano wyksięgowania przypisu faktur wystawionych na dany miesiąc, co powoduje iż w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu za okresy kwartalne w kol. 8 „należności pozostałe do zapłaty ogółem” wykazywana jest należność w wysokości opłaty należnej za pozostałą część roku, mimo iż w rzeczywistości najemca/dzierżawca nie posiada należności w takiej kwocie,
- c)** zwiększenia środków trwałych na kwotę 635.372,89 zł oraz pozostałych środków trwałych na kwotę 17.950,00 zł nie zostało ujęte na koncie 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe” we właściwym okresie sprawozdawczym.

Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 909 określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 9.** W zakresie prowadzenia ewidencji środków trwałych ustalono następujące nieprawidłowości:
- a)** pod jednym numerem inwentarzowym ujmowano po kilka działek wskazując równocześnie ich łączną wartość 91.212,52 zł, co uniemożliwia ustalenie wartości początkowej poszczególnych działek, np.: pod nr 033-0031 ujęto 2 działki nr 23/2 i 1/10 o wartości łącznej 4.220,00 zł, pod nr 033-0117 – 7 działek nr 56/7, 56/9, 210/2, 210/4, 210/6, 212/7 i 212 o wartości 25.321,00 zł, pod nr 033-0136 – 4 działki nr 669, 671, 682, 683 o wartości 7.350,00 zł, pod nr 033-0172 – 2 działki 157/5 i 159/1 o wartości 1.016,00 zł, pod nr 033-0175 – 2 działki 39/4 i 186/2 o wartości 3.110,00 zł,
- b)** w ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” ujęta jest część gruntów (działka nr 218/3, nr 396/1, nr 1000, nr 245/2, nr 246/2, 249/2) o łącznej wartości księgowej 137.528,20 zł przekazanych w trwałe zarząd Zakładowi Gospodarki Komunalnej w łącznej na podstawie decyzji Wójta znak T-7224/1/98 z dn. 7.01.1998 r.
- c)** w ewidencji księgowej konta 011 nie ujęto 2 mostów pozostających z zarządzie Wójta, tj. mostu w miejscowości Zalezianka (w drodze Nr G00006) i w miejscowości Kamionki (w drodze Nr G000025).

Nieprawidłowości naruszają art. 3 ust. 1 pkt 15, art. 17 ust. 1 pkt 1, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 2, art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 2 pkt 5 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 10.** W 2022 r. na stan konta 013 „Pozostałe środki trwałe”:
- a)** przyjęto środki trwałe na kwotę ogółem 17.950,00 zł, których wartość jednostkowa wynosiła poniżej 500,00 zł, co narusza postanowienia dotyczące zasad funkcjonowania konta 013 zawartych w polityce rachunkowości – zał. nr 2 pkt I „Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego” do zarządzenia Nr 8/2018 Wójta z dnia 15 lutego 2022 r.
- b)** przyjęto nieodpłatnie otrzymaną z GOPS liczkę do banknotów na obsługę dodatku węglowego o wartości 2.324,70 zł w korespondencji ze stroną Ma konta 800 „Fundusz jednostki” oraz równocześnie na stronie Wn konta 800 i stronie Ma konta 072, co narusza zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 11.** W zakresie funkcjonowania konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” ustalono:
- a)** koszty dotyczące zakupu wartości niematerialnych i prawnych na kwotę ogółem 44.100,00 zł (oprogramowanie do obsługi płatności online) ujęto w ewidencji księgowej Urzędu na stronie Wn konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” w korespondencji ze stroną Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, co w konsekwencji spowodowało ujęcie zwiększenia wartości niematerialnych i prawnych zapisem: Wn 020 „Wartości niematerialne i prawne” i Ma 080, pomimo iż te składniki aktywów nie wpisują się w określoną w ustawie o rachunkowości definicję środków trwałych w budowie.
- b)** do wartości niematerialnych i prawnych (strona Wn) zaliczano kolejne, roczne licencje na kwotę ogółem 13.397,08 zł dokonując równoczesnego wyksięgowania wartości poprzednich nieaktualnych rocznych licencji na kwotę ogółem 7.783,22 zł zapisem Wn 072 i Ma 020, Powyższe narusza zasady funkcjonowania konta 020 i 080 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z art. 3 ust. 1 pkt 16 ustawy o rachunkowości.
- 12.** W zakresie sporządzania sprawozdań finansowych ustalono, iż:
- a)** w bilansie z wykonania budżetu Gminy łączna za 2022 r. w kolumnie „Stan na koniec roku” w Pasywach:
- w poz. I.1.1 „Zobowiązania finansowe – krótkoterminowe (do 12 miesięcy)” wykazano kwotę 1.330.000,00 zł, pomimo iż jednostka posiadała zobowiązania krótkoterminowe na kwotę 1.130.000,00 zł (termin spłaty wg umów kredytowych przypadają na 2023 rok),
 - w poz. II.1.1 „Nadwyżka budżetu” wykazano kwotę 1.967.513,26 zł, zamiast 2.221.305,07 zł wynikającą z różnicy sald konta 901 (31.677.648,76 zł) i konta 902 (29.456.343,69 zł),
 - w poz. II.1.3 „Niewykonane wydatki” wykazano kwotę 0,00 zł, zamiast wykazać ze znakiem „-” obroty strony Wn konta 903 w kwocie 253.791,81 zł,
- b)** w bilansie Urzędu Gminy za 2022 r.:
- wykazano „per saldo” należności i zobowiązań w zakresie dochodów z tytułu podatków lokalnych i opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. w poz. B.II.4 „Pozostałe należności” ujęto kwotę 1.616.134,45 zł (saldo Wn konta 221 pomniejszone o saldo Ma konta 290) oraz w poz. D.II.5 „Pozostałe zobowiązania” wykazano kwotę 708.061,87 zł (saldo Ma konta 221 + saldo Ma konta 225-3), zamiast wykazać pozostałe należności w kwocie 1.631.723,84 zł i pozostałe zobowiązania w kwocie 723.599,01 zł. Różnica po stronie należności i zobowiązań wynosi 15.589,39 zł.

- w pozycji A.II.1.1.1 „Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom” nie wykazano danych w zakresie użytkowania wieczystego, pomimo iż wg stanu na dzień 31.12.2022 r. oddane były w użytkowanie wieczyste 2 działki, tj. o nr ewidencyjnym 392/14 i wartości księgowej 60.000,00 zł oraz nr ewidencyjnym 216/3 i wartości księgowej 48.400,00 zł.
Wykazanie w sprawozdaniu finansowym danych niezgodnych z ich treścią ekonomiczną narusza § 23 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku ze wzorem ww. sprawozdania określonym załącznikiem nr 5 i nr 7 do ww. rozporządzenia, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości oraz art. 4 ust. 1 i ust. 2 i art. 7 ust. 3 ww. ustawy.
- 13.** W zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych ustalono następujące nieprawidłowości:
- a)** dane wynikające ze zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ Gminy z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami za 2022 r. wynikające z kol. 7 „potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego oraz z części B „Dane uzupełniające do sprawozdania Rb-27ZZ” z kol. 2 i 3 wg podziałki 750/75011, 855/85502 i 855/85503 w kwocie ogółem 729.571,98 zł wykazano w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu za 2022 r. (korekta nr 2) wg §0690 „Wpływy z różnych opłat”, zamiast §2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”.
Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 6 ust. 4 i 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.
- b)** w sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres 2022 r. (korekta nr 1 z dn. 1.02.2023 r.) w kol. 6 „Dochody wykonane” wg podziałki 750/75011/§0690 wykazano dane w kwocie 31,00 zł, które nie wynikają z ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 130-1 „Rachunek bieżący jednostki-dochody” wg powyższej podziałki, bowiem w Urzędzie wg podziałki 75011/§0690 ujęto 5% opłaty, a 95% opłaty ujęto w podziałce 75011/§2350, zamiast zgodnie ze stanem faktycznym ujmować całość opłaty (31,00 zł) w miejscu powstania dochodu, tj. wg §0690 „Wpływy z różnych opłat”. W rezultacie zarówno w Zestawieniu zmian w funduszu Urzędu jak i w Rachunku zysków i strat Urzędu wykazano 5% dochodów z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych, zamiast 100%.
Ponadto w sprawozdaniu w kol. 7 „Dochody wykonane potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” wykazano kwotę 1,55 zł, podczas gdy kolumnę tę wypełniają tylko jednostki samorządu terytorialnego, a nie jednostki budżetowe.
Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 6 ust. 1 pkt 3 i 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.
- c)** w sprawozdaniu Rb-NDS Gminy o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 (z dn. 15.02.2023 r.) wykazano przychody w kwocie 2.324.131,91 zł, zamiast w kwocie 3.236.713,91 zł ustalonej na podstawie danych z bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2021 r.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

14. W zakresie sporządzania sprawozdań w zakresie operacji finansowych ustalono następujące nieprawidłowości:

- a) pierwotne sprawozdania Rb-N, Rb-Z i Rb-UZ wg stanu na koniec IV kwartału 2022 r. zostały sporządzone w wersji papierowej i opatrzone pieczęciami wraz z podpisami Wójta i Skarbnika, zamiast w postaci elektronicznej i opatrywane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, co narusza § 9 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2020 r. Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁵,
- b) w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wg stanu na koniec IV kwartału 2022 r. (korekta nr 1 z dn. 14.02.2023 r.) w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazana została kwota 4.195.067,04 zł, zamiast kwoty 4.199.731,36 zł wynikającej z ewidencji księgowej kont budżetu 133 „Rachunek budżetu”, 224 „Rozrachunki budżetu” i 909 „Rozliczenia międzyokresowe” i kont Urzędu 130 „Rachunek bieżący jednostki”. Różnica wynosi 4.664,32 zł i wynika z faktu, iż do depozytów na żądanie nie dodano kwoty 4.878,00 zł stanowiącej saldo Wn konta 224-US-BY „Rozrachunki budżetu – rozliczenia z US” oraz bezpodstawnie dodano kwotę 213,68 zł stanowiącą saldo Wn konta 224-ZTM oznaczające kwotę do zwrotu dotacji celowej udzielonej dla Gminy Kielce na realizację w 2022 r. transportu zbiorowego.
- c) w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wg stanu na koniec III kwartału 2022 r. (korekta nr 1 z dn. 17.10.2022 r.) w wierszu N2., poz. N2.1 „pożyczki krótkoterminowe” wykazano 0,00 zł, pomimo iż jednostka posiadała pożyczkę krótkoterminową w kwocie 152.163,30 zł podlegającą wykazaniu w sprawozdaniu, co wynika z ewidencji księgowej konta 250 „Należności finansowe” – saldo na dzień 30.09.2022 r. wynosi 152.163,30 zł.

Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz § 13 ust. 1 pkt 2 i pkt 4a, w związku z § 14 pkt 5 i 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.

15. W zakresie inwentaryzacji wg stanu na dzień 31.12.2022 r. ustalono następujące nieprawidłowości:

- a) inwentaryzacja salda konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” oraz konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” nie została prawidłowo udokumentowana, bowiem:
 - w protokole weryfikacji konta 201 (saldo Wn 10.124,82 zł, saldo Ma 217.427,02 zł) nie wskazano poszczególnych dowodów księgowych, na podstawie których dokonano weryfikacji (m.in. faktur, rachunków, not, pism), a do protokołu załączono tylko wydruk zestawienia obrotów i sald konta 201 wg kontrahentów i klasyfikacji za 2022 r.
 - z weryfikacji salda konta 080 (saldo 975.673,65 zł) nie sporządzono protokołu, a udokumentowanie jej przeprowadzania stanowi tabela, w której wskazano nazwę inwestycji – 24 zadania, BO i BZ konta 080 oraz obroty roczne ogółem dla poszczególnego zadania. Do

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

tabeli załączono wydruk zestawienia obrotów i sald wg klasyfikacji i poszczególnych inwestycji. Dla objętych weryfikacją sald (zadań inwestycyjnych) nie załączono, ani nie wskazano poszczególnych dowodów księgowych nakładów inwestycyjnych dotyczących tych zadań (m.in. faktur, rachunków).

- b)** w protokole inwentaryzacji salda konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” przeprowadzonej weryfikacji wartości tych składników wskazano, iż saldo Wn tego konta w kwocie 1.734.191,68 zł i saldo Ma w kwocie 52,25 zł wynika z zapisów udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami, jest ono realne i poprawnie ustalone, mimo iż konto 221 na koniec 2022 r. wykazywało tzw. „per saldo” należności i zobowiązań (nadpłat) w zakresie podatków lokalnych i opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W protokole weryfikacji nie wskazano faktycznej kwoty należności i nadpłat (z tytułu podatków i opłaty za gospodarowanie odpadami: 147.616,91 zł i 15.589,39 zł), a dokonano przepisania sald poszczególnych kont analitycznych prowadzonych do konta 221 wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Powyższe wskazuje, że inwentaryzacja drogą weryfikacji salda konta 221 nie została przeprowadzona w sposób rzetelny.

Nadto w protokole nie wskazano poszczególnych dowodów księgowych, na podstawie których dokonano weryfikacji, nie wskazano dłużników, a jedynie wpisano nazwy należności z kwotami wg tytułów rodzaju należności (np. z tytułu dzierżaw, podatków, renty planistycznej, odsetki) oraz załączano zestawienia obrotów i sald konta 221 wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

- c)** inwentaryzacja drogą weryfikacji salda konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” nie została właściwie przeprowadzona bowiem w protokole wskazano BO, saldo na dzień 31.12.2022 r. (105.308,46 zł) oraz kwotę zwiększeń ogółem, jakie miały miejsce w 2022 r. na kwotę ogółem 61.562,52 zł, w tym 44.100,00 zł na zakup inwestycyjny oraz kwotę zmniejszeń ogółem 7.783,22 zł dotyczącą wygaśnięcia licencji. Do Protokołów załączono tabelę ze wskazaniem BO, kwoty ogółem zwiększeń i zmniejszeń i BZ oraz załączono zestawienie obrotów i sald konta 020 za 2022 r. wg podziału na umorzenia. Z protokołu nie wynika jakie dokumenty źródłowe były przedmiotem inwentaryzacji. W protokole z inwentaryzacji nie wskazano poszczególnych dowodów księgowych - niezbędnych do przeprowadzenia inwentaryzacji metodą weryfikacji, nie wskazano wykorzystywanych w Urzędzie programów i licencji wraz z dokumentem, jakim zostały przyjęte na stan, co wskazuje iż przeprowadzona inwentaryzacja nie została powiązana z zapisami ksiąg rachunkowych oraz należycie i wyczerpująco udokumentowana. Z podpisów na protokole nie wynika również, by w czynnościach weryfikacyjnych uczestniczyły osoby zajmujące się merytorycznie obsługą informatyczną w Urzędzie. Weryfikacja polegająca na przepisaniu z ewidencji księgowej do „Protokołu weryfikacji” salda ogółem, nie pozwala na ustalenie stanu rzeczywistego i nie ujawnia żadnych rozbieżności między ewidencją księgową a dokumentami źródłowymi.
- d)** o wynikach spisu obcych składników majątku użytkowanych przez Urząd Gminy na podstawie umów użyczenia i umowy dzierżawy, przeprowadzonego w dniu 2.01.2023 r. udokumentowanego arkuszem spisu z natury, nie poinformowano jednostek będących właścicielami tych składników aktywów.

Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3, ust. 2 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 16.** W zakresie stosowania w 2022 r. klasyfikacji budżetowej stwierdzono, że:

- dochody z tytułu zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego uczniów niebędących mieszkańcami danej gminy uczęszczających do przedszkoli na terenie Gminy łączna w kwocie

- ogółem 115.261,69 zł zaklasyfikowano do §097 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast do §083 „Wpływy z usług”,
- dochody w kwocie 1.338,30 zł z tytułu opłaty za trwałą zarządę dokonanej przez GOPS zaklasyfikowano do §0550 „Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości”, zamiast §0470 „Wpływy z opłat za trwałą zarządę, użytkowanie i służebności”,
 - 95% wpływów z opłat za udostępnienie danych osobowych w kwocie 29,45 zł ujęto w §2350 „Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego” zamiast całość opłaty ujmować w §0690 „Wpływy z różnych opłat”,
 - wydatki z tytułu składek za przynależność Gminy do związków i stowarzyszeń w kwocie ogółem 39.702,41 zł klasyfikowano do działu 010 „Rolnictwo i łowiectwo”, rozdział 01095 „Pozostała działalność”, zamiast do działu 750 „Administracja publiczna”, rozdział 75095 „Pozostała działalność”,
 - wydatki z tytułu zwrotu kosztów uczęszczania ucznia z terenu Gminy łączna do placówki oświatowej na terenie innej gminy w kwocie ogółem 177.931,46 zł klasyfikowano do §4300 „Zakup usług pozostałych”, zamiast do §4330 „Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego”,
 - wydatki na kwotę ogółem 3.585,00 zł na zakup pierwszych, nowych licencji do obsługi programu Płace Vulcan i Fortes – ewidencja środków trwałych oraz obsługa kasy zostały zaklasyfikowany do §4300 „Zakup usług pozostałych”, zamiast §4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”.

Nieprawidłowości naruszają zasady klasyfikacji działów, rozdziałów oraz paragrafów dochodów i wydatków i środków określone w załączniku Nr 1, 2, 3 oraz 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów⁶.

II. W zakresie realizacji budżetu Gminy:

Na 2022 r. dochody ze sprzedaży majątku zostały zaplanowane w pierwotnej Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2022 -2030 (uchwała Nr XXXIII/203/2022 Rady Gminy z dnia 30 grudnia 2021 r.) w wysokości 500.000,00 zł. Do końca roku nie dokonywano zmian. Ze zbiorczego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 r. (wg §077, brak §080 i §087) oraz sprawozdania Rb-NDS za okres do dnia 31 grudnia 2022 r. (poz. A21) wynika, iż dochody ze sprzedaży majątku zrealizowano w kwocie 0,00 zł, co wskazuje na brak realizacji planu.

W 2022 r. Rada Gminy tylko raz wyraziła zgodę na sprzedaż nieruchomości w drodze przetargu – uchwałą Nr XXXV/223/2022 Rady Gminy z dnia 11 kwietnia 2022 r. wyrażono zgodę na zbycie działki nr 23/3 o pow. 1,4424 ha w msc. Gózd. Zarządzeniem Nr 47/2022 Wójta z dnia 17 sierpnia 2022 r. podano do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych na sprzedaż (działka nr 23/3, obręb Gózd) za cenę wywoławczą netto 42.300,00 zł. W wyniku braku chętnych działka nie została w 2022 r. sprzedana. W 2022 r. nie podejmowano dodatkowych prób sprzedaży nieruchomości.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

Powyższe świadczy o nieprzestrzeganiu realistycznego prognozowania dochodów ze sprzedaży majątku, do czego zobowiązuje art. 226 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷.

III. W zakresie wydatków budżetowych:

1. Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w łącznej ustalono wynagrodzenie w wysokości:

- 5.650,00 zł od dnia 29.07.2020 r.,
- 6.000,00 zł od dnia 01.02.2021 r.,
- 7.200,00 zł od dnia 01.01.2022 r.,
- 8.000,40 zł od dnia 01.01.2023 r.,

pomimo iż zgodnie z treścią zarządzenia Nr 24/2009 Wójta z dnia 10 lipca 2009 r. w sprawie ustalenia maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia kierowników jednostek budżetowych oraz zakładów budżetowych Gminny łączna maksymalne miesięczne wynagrodzenie kierownika GOPS stanowi kwotę 5.500,00 zł.

W konsekwencji powyższego pracownikowi w okresie od lipca 2020 r. do marca 2023 r. zawyżono wynagrodzenie łącznie o kwotę 45.122,44 zł, w tym wynagrodzenie zasadnicze o kwotę 35.276,50 zł, dodatek za wieloletnią pracę o kwotę 7.055,94 zł oraz wypłaconą w październiku 2022 r. nagrodę jubileuszową o kwotę 2.790,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z postanowieniami ww. zarządzenia Nr 24/2009 Wójta z dnia 10 lipca 2009 r.

2. Nie sporządzono planu postępowań o udzielenie zamówień, jakie przewiduje przeprowadzić w 2023 roku Zamawiający. Nadto roczne sprawozdanie o udzielonych w 2022 roku zamówieniach przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych z 21 dniowym opóźnieniem. Nieprawidłowości naruszają odpowiednio art. 23 ust. 1 oraz art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁸.

3. Kontrola udzielonego w 2022 r. zamówienia publicznego na przebudowę drogi wewnętrznej w miejscowości Gózd wykazała, że:

- oświadczenia o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, złożone zostały przez kierownika zamawiającego oraz członków komisji przetargowej po zamieszczeniu ogłoszenia o zamówieniu, udostępnieniu informacji z otwarcia ofert, dokonaniu weryfikacji złożonych ofert oraz wstępnym badaniu oświadczeń, o których mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w stosunku do wszystkich ofert i wezwaniu wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona do złożenia podmiotowych środków dowodowych, co narusza art. 56 ust. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- nie przekazano Prezesowi UZP informacji o złożonych w postępowaniu ofertach, co narusza art. 81 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych po 78 dniach, zamiast nie później niż 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, co narusza art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

- nie zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy, co narusza art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.
- 4. Udzielając w 2022 r. zamówienia publicznego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w Gminie Łączna oraz odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów z punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych PSZOK wraz z jego doposażeniem, nie dokonano zwrotu wadium wniesionego przez wykonawcę w formie gwarancji ubezpieczeniowej, co narusza art. 98 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.

IV. W zakresie udzielonych dotacji:

Kontrola dotacji podmiotowej udzielonej na 2022 r. dla Stowarzyszenia Rozwoju Społecznego „Zalezianka” na prowadzenie publicznej szkoły podstawowej, oddziału przedszkolnego oraz niepublicznego przedszkola, wykazała następujące nieprawidłowości:

- a) do ustalenia Podstawowej Kwoty Dotacji (PKD) na każdego ucznia uczęszczającego do oddziału przedszkolnego przy szkole podstawowej i przedszkola przyjęto wydatki zaplanowane ujęte tylko w rozdziale 80103 „Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych” i 80104 „Przedszkola” (wydatki na wynagrodzenia dotyczą tylko kadry pedagogicznej), pomijając wydatki zaplanowane w innych rozdziałach, które stanowią wspólne wydatki w budżecie danej szkoły samorządowej (Zespół Szkół w Goździe i Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łącznej), tj. rozdział 80101 „Szkoły podstawowe”, dotyczące obsługi finansowo-księgowej, administracyjnej i organizacyjnej jednostek oświatowych Gminy: odrębnie szkół podstawowych oraz przedszkoli.

Pod pojęciem wydatków bieżących w jednostkach prowadzonych przez gminę należy rozumieć kategorie wydatków bieżących jednostek budżetowych określone w art. 236 ustawy o finansach publicznych.

W czasie kontroli zlecono prawidłowe ustalenie wartości PKD. Wykonane po miesiącu czasu ponowne przeliczeniu wysokości dotacji nadal nie uwzględnia ww. wydatków.

Nieprawidłowość narusza art. 12 ust. 1 i 2, w związku z art. 18 ust. 1 i art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych⁹.

- b) nie dokonano aktualizacji kwoty dotacji na prowadzenie oddziału przedszkolnego i przedszkola w miesiącu pierwszej aktualizacji oraz w październiku roku budżetowego, stosownie do art. 43 ust. 1, w związku z art. 44 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz aktualizacji dodatkowych, stosownie do art. 43 ust. 1, w związku z art. 44 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

Po zleconym w czasie kontroli przeliczeniu wysokości dotacji ustalono, iż nadal nie dokonano aktualizacji dodatkowych, w związku ze zwiększeniem w 2022 r. części oświatowej subwencji ogólnej.

- c) ustalając statystyczną liczbę uczniów przedszkoli nie dokonano pomniejszenia tej liczby o liczbę uczniów niepełnosprawnych w tych przedszkolach, co narusza art. 11 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.
- d) do ustalenia kwoty dotacji na każdego ucznia szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny bezpodstawnie przyjęto wydatki bieżące zaplanowane na rok budżetowy na prowadzenie przez gminę szkół podstawowych, zamiast iloczyn kwoty przewidzianej na

⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 ze zm., dalej ustawa o finansowaniu zadań oświatowych

takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy łączna (z uwzględnieniem wag określonych w załączniku do rozporządzenia MEN z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022 wraz ze zmianami rozporządzenia wprowadzanymi w 2022 r.) oraz wskaźnika zwiększającego. Jednocześnie stwierdzono, że wskaźnik zwiększający został ustalony w wysokości 1,741, jednakże nie został on uwzględniony do ustalenia kwoty dotacji.

W czasie kontroli zlecono prawidłowe przeliczeniu wysokości dotacji. Prawidłowo ustalono wysokość wskaźnika zwiększającego, który wynosi 1,65 oraz uwzględniono wagi określone w załączniku do rozporządzenia MEN z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022.

Ponowne ustalenia wskazują na zaniżenie wypłaconej w 2022 r. kwoty dotacji oraz brak rozdzielenia kwoty dotacji w innej wysokości dla uczniów klas I-III i klas IV-VIII. Ustalona pierwotnie i wypłacona przez Gminę kwota dotacji na 1 ucznia wyniosła w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. 1.558,70 zł (18.704,42 zł/12 miesięcy), w okresie lipiec – grudzień 1.590,91 zł (19.090,92 zł/12 miesięcy).

Miesięczna kwota dotacji ustalona w czasie kontroli dla ucznia klas I-III wynosi 1.847,99 zł, na ucznia klas IV-VIII wynosi 1.786,07 zł.

Powyższe narusza art. 25 ust. 1 i art. 14 ust. 1 i ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz § 10aa rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19¹⁰.

e) w zakresie przeprowadzania aktualizacji kwoty dotacji na prowadzenie szkoły podstawowej ustalono, iż:

- aktualizację dokonaną w lipcu 2022 r. i wypłaconą od sierpnia 2022 r. przeprowadzono z naruszeniem art. 5 ustawy z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela (Dz. U. poz. 935) w związku ze zwiększeniem wynagrodzeń, o którym mowa w art. 93a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, oraz zwiększeniem części oświatowej subwencji ogólnej, o którym mowa w art. 4, kwota dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i ust. 8, art. 26 ust. 1-2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, albowiem wyrównanie zastosowano za lipiec 2022 r., zamiast od stycznia 2022 r. Nadto wyliczenia dokonano z pominięciem wskaźnika korygującego KKi oraz wskaźnika Wa,i wynikających z metryczki korygującej.
- nie dokonano aktualizacji kwot dotacji w związku z otrzymaniem dodatkowych środków z subwencji oświatowej na 2022 r., co narusza art. 43 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, zgodnie z którym kwota dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i ust. 8, art. 26 ust. 1-2 i ust. 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, ulega aktualizacji w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Powyższe wskazuje, iż dotacja dla szkoły podstawowej została zaniżona.

V. W zakresie gospodarki mieniem:

Kontrola sprzedaży w 2022 roku w trybie przetargu pisemnego ograniczonego, a następnie w trybie przetargu pisemnego nieograniczonego nieruchomości gruntowej niezabudowanej

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.

o pow. 1,4424 ha, położonej w obrębie geodezyjnym Gózd, wykazała następujące nieprawidłowości:

- a) w ogłoszeniu o przetargu pisemnym ograniczonym oraz w ogłoszeniu o przetargu pisemnym nieograniczonym nie zawarto informacji o: obciążenia nieruchomości, zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość oraz miejscu składania pisemnych ofert, co narusza § 16 pkt 3, 4, 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości¹¹,
- b) nie podano do publicznej wiadomości informacji o wyniku przeprowadzonego przetargu pisemnego ograniczonego oraz przetargu pisemnego nieograniczonego, co narusza § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
- c) Przewodniczący komisji przetargowej nie zawiadomił osoby, która złożyła ofertę o wyniku przetargu pisemnego ograniczonego, co narusza § 23 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
- d) Wójt nie zawiadomił osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, co narusza art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹².

VI. W zakresie rozliczeń Gminy z jej jednostkami:

Przyjęto od Kierownika Gminnej Biblioteki Publicznej wyłącznie w formie papierowej sprawozdania z operacji finansowych Rb-Z i Rb-N za poszczególne kwartały 2022 r. oraz sprawozdanie finansowe za 2022 r., co narusza § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 9 ust. 1 i 3 ww. rozporządzenia oraz art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości.

VII. W zakresie pozostałych ustaleń:

Zawarta w dniu 1.07.2020 r. umowa na obsługę bankową budżetu Gminy łączna i jej jednostek organizacyjnych uwzględnia prowadzenie rachunku bankowego dla Gminnej Biblioteki Publicznej w łącznej, będące samorządowymi instytucjami kultury posiadającymi osobowość prawną, co narusza art. 264 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹³.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości Gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych

¹¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2213, dalej rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 194 ze zm., dalej ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem Gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową Gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Opracować prawidłowo i w sposób kompletny zasady (politykę) rachunkowości dostosowując dokumentację przyjętych zasad do przepisów prawa i potrzeb jednostki, stosownie do art. 10 ust. 1, w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości.
2. Za poszczególne okresy sprawozdawcze sporządzać zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej, stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 24 ust. 5 pkt 2 tej ustawy.
3. Dowody księgowe – faktury zakupu, dowody PK, OT – przechowywać w oryginale w zbiorach dowodów (segregatorach) w ustalonym porządku dostosowanym do sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w podziale na okresy sprawozdawcze, w sposób pozwalający na ich łatwe odzyskanie, stosownie do art. 73 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
4. Księgi rachunkowe prowadzić w sposób pozwalający na identyfikację dowodów i sposób ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
5. Ewidencję szczegółową do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić w sposób umożliwiający wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, przebiegu rozliczeń, ustalenie stanu należności wg dłużników, zachowując wymogi prowadzenia tej ewidencji określone dla tego konta w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. uniemożliwiający dokonywanie modyfikacji zapisów, stosownie do art. 71 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

6. Na koncie 221 dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność zapisów i sald w ewidencji analitycznej z zapisami i saldami na kontach syntetycznych, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
7. W księgach rachunkowych budżetu i Urzędu ujmować rzetelnie operacje gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. i w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, a w szczególności:
 - a) nie dokonywać ujemnych zapisów w księgach rachunkowych, jeżeli zapisy nie są korektami błędnych uprzednio zapisów a wpływ zwrotów w ewidencji budżetu ujmować na stronie Wn kont służących do ewidencji środków pieniężnych,
 - b) w celu zachowania obowiązującej na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” zasady czystości obrotów – do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekt wprowadzać dodatkowo techniczny zapis ujemny,
 - c) ewidencję z tytułu odsetek od kredytów oraz rozrachunki z tytułu składek za przynależność Gminy do związków i stowarzyszeń prowadzić w księgach Urzędu na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 - d) operacje dotyczące dofinansowania indywidualnego wypoczynku pracowników tzw. „wczasy pod gruszą”, udzielenie pomocy socjalnej i zapomóg oraz z tytułu ryczałtów za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych ujmować na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
 - e) rozrachunki z tytułu zwrotu kosztów uczęszczania ucznia z terenu Gminy łączna do placówki oświatowej na terenie innej gminy ujmować na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”.
 - f) rozrachunki z budżetami z tytułu zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego uczniów niebędących mieszkańcami Gminy łączna uczęszczających do przedszkoli na terenie tej gminy ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
 - g) przekazane przez jednostki oświatowe środki pieniężne stanowiące odsetki bankowe od środków zgromadzonych na wydzielonych rachunkach bankowych dochodów w momencie wpływu na rachunek budżetu ujmować na stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu” i stronie Ma konta 901 „Dochody budżetu” oraz zapisem wtórnym w jednostce: Wn 130-1 i Ma 720 wg podziałki 801/80101/§2400,
 - h) do pozostałych środków trwałych (konto 013 „Pozostałe środki trwałe”) zaliczać środki trwałe o wartości początkowej ustalonej w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości,
 - i) nieodpłatnie otrzymane pozostałe środki trwałe ujmować na stronie Wn konta 013 w korespondencji ze stroną Ma konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne” oraz równolegle Wn 401 „Zużycie materiałów i energii” i Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”,
 - j) zakup wartości niematerialnych i prawnych ujmować na stronie Wn konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” bez ujmowania zakupu wartości niematerialnych i prawnych na koncie 080 „Środki trwałe w budowie”

- k) przypisu do zwrot kwot niewykorzystanych w danym roku części dotacji udzielonych przez Gminę innym podmiotom dokonywać zapisem: Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i Ma 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” na koniec roku bieżącego (udzielenia dotacji).
8. Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, uwzględniając przy tym przestrzeganie zasady kasowej budżetu wyrażonej art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych i § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w szczególności wpływy zaliczać do dochodów budżetu w dacie ich faktycznej realizacji, natomiast nie dokonywać zwiększeń dochodów lub zmniejszeń wydatków roku poprzedniego.
9. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego (miesiąca) wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w tym:
- a) odsetki od kredytów naliczone za dany okres sprawozdawczy z terminem płatności w następnym okresie sprawozdawczym przypisywać w ewidencji budżetu na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe” w podziale na okres, za który odsetki zostały naliczone,
- b) przypis należności z tytułu czynszu najmu i dzierżawy ujmować w okresach miesięcznych (lub rocznym) na podstawie faktur VAT na stronie Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”.
- c) zapewnić bieżące sporządzanie i przekazywanie do Wydziału Finansowego dowodów OT i innych dokumentów o zmianie stanu składników majątkowych, celem umożliwienia ujmowania zdarzeń w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego (miesiąca), w którym zdarzenia wystąpiły.
10. Działki, które są ujęte w ewidencji analitycznej środków trwałych łącznie, wprowadzić do tej ewidencji ilościowo i wartościowo jako poszczególne obiekty pod kolejnymi numerami inwentarzowymi, co umożliwi ustalenie ich wartości początkowej. Środki trwałe stanowiące własność Gminy, w tym grunty, ujmować ilościowo i wartościowo w księgach rachunkowych w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych¹⁴ oraz zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określonymi w zał. nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze zasady tworzenia obiektów inwentarzowych, określone w uchwale z dnia 25 maja 2017 r. Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe”¹⁵. W przypadku gruntów (działek), dla których nie określono wartości, wyceny dokonać zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
11. Zmniejszyć stan środków trwałych Urzędu (konto 011 „Środki trwałe”) o wartości nieruchomości przekazanych w trwałą zarząd Zakładowi Gospodarki Komunalnej, stosownie do zasad funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określonych w załączniku nr 3 do

¹⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1864

¹⁵ Dz. Urz. MRiF z 2017 r. poz. 105

rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z § 2 pkt 5 tego rozporządzenia oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 12.** Ująć w ewidencji księgowej Urzędu w ewidencji środków trwałych (konto 011) pozostające w zarządzie Wójta w ciągu dróg gminnych mosty i inne obiekty inżynierskie (przepusty o świetle otworu do 150 cm), stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 15 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 13.** Nie zaliczać do wartości niematerialnych i prawnych opłat licencyjnych o okresie ważności nieprzekraczającym 12 miesięcy, ujmując poniesiony wydatek z tego tytułu w ciężar kosztów bieżącego okresu, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 14 i art. 33 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 14.** Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmować w bilansie z wykonania budżetu Gminy oraz bilansie Urzędu Gminy zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań stanowiących załączniki nr 5 i nr 7 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., stosownie do § 23 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 15.** Nie kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów (należności i zobowiązań). Na kontach rozrachunkowych w ewidencji Urzędu 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wykazywać saldo zobowiązań i należności zgodnie z ich rzeczywistym stanem, stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania ww. konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 16.** Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem zasad sporządzania sprawozdań w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia, a w szczególności:
 - a)** w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych w kol 5 „Należności” i kolumnach 7, 8 i 9 wg §2360 wykazywać dane wynikających z kol. 7 „potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” oraz części B „Dane uzupełniające” do zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ Gminy za dany rok, stosownie do § 6 ust. 5 załącznika nr 37 do ww. rozporządzenia,
 - b)** w sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w kol. 6 „Dochody wykonane” wykazywać dane na podstawie ewidencji księgowej oraz zaprzestać wykazywania danych w kol. 7 „Dochody wykonane potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 i 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia,

- c) w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego po stronie wykonania wykazywać prawidłowo ustaloną kwotę niewykorzystanych środków pieniężnych , o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.
- 17.** Sprawozdania z operacji finansowych sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a w szczególności:
- a) sprawozdania jednostkowe sporządzać w postaci elektronicznej i opatrywać kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
- b) w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” kwartalnego sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wykazywać wartość depozytów na żądanie, tj. przede wszystkim środki pieniężne zapisane na rachunkach bankowych, które w każdej chwili mogą być zamienione na gotówkę w całości lub w części bez znaczących ograniczeń - głównie dotyczy to sald na rachunku bieżącym jednostki, stosownie do § 14 pkt 9 z uwzględnieniem treści § 13 ust. 1 pkt 4a Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia,
- c) w poz. N2.1 „pożyczki krótkoterminowe” kwartalnego sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wykazywać wartość krótkoterminowych należności z tytułu udzielonych pożyczek o pierwotnym terminie spłaty nie dłuższym niż rok lub podlegających spłacie na żądanie, stosownie do § 14 pkt 5 z uwzględnieniem treści § 13 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.
- 18.** Przeprowadzać na ostatni dzień roku budżetowego rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, w szczególności należności i zobowiązań z tytułu nadpłat ujętych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” oraz wartości niematerialnych i prawnych ujętych na koncie 020, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 19.** O wynikach spisu z natury obcych składników majątku niebędących własnością Gminy, użytkowanych przez Urząd Gminy na podstawie umów użyczenia i umowy dzierżawy, przeprowadzonego wg stanu na ostatni dzień każdego roku obrotowego, informować jednostki będące właścicielami tych składników aktywów, stosownie do art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 20.** Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności zgodnie z opisem zawartym w części pierwszej niniejszego wystąpienia.
- 21.** Celem zachowania realistyczności Wieloletniej Prognozy Finansowej, dochody ze sprzedaży majątku w wieloletniej prognozie finansowej (projektach przedkładanych Radzie Gminy) planować na realnym poziomie, mającym uzasadnienie w sporządzonych wycenach

nieruchomości i działaniach podejmowanych w celu ich zbycia, stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

22. Wynagrodzenie dla kierowników jednostek organizacyjnych ustalać zgodnie z postanowieniami obowiązującego zarządzenia Wójta w sprawie ustalenia maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia dla kierowników jednostek organizacyjnych.
23. Wystąpić do Kierownika GOPS o dobrowolny zwrot nienależnie pobranej części wynagrodzenia, a w przypadku odmowy zwrotu, bezpodstawnie wydatkowaną kwotę wyegzekwować od osób odpowiedzialnych za naliczenie i wypłatę na zasadach określonych w obowiązujących przepisach.
24. Plan postępowań o udzielenie zamówień sporządzać nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu oraz zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych i na stronie internetowej zamawiającego, stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
25. Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach przekazywać Prezesowi UZP w terminie do dnia 1 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie, stosownie do art. 82 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.
26. Oświadczenia o których stanowi art. 56 ust. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, składać przed rozpoczęciem wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia.
27. Informację o złożonych w postępowaniu ofertach przekazywać Prezesowi UZP nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert, stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
28. Ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, stosownie do art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
29. Ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie 30 dni od wykonania umowy, stosownie do art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.
30. Wadium wniesione w innej formie niż w pieniądzu zwracać poprzez złożenie gwarantowi lub poręczycielowi oświadczenia o zwolnieniu wadium, stosownie do art. 98 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.
31. Dotację na każdego ucznia oddziału przedszkolnego udzielać w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy. Obliczając wysokość wydatków na jednego ucznia, uwzględniać plan wydatków bieżących ponoszonych na funkcjonowanie oddziałów prowadzonych przez gminę, dokonując ich przeliczenia proporcjonalnie do liczby uczniów, pomniejszoną o statystyczną liczbę uczniów niepełnosprawnych w tych oddziałach, stosownie do art. 18 ust. 1 oraz art. 9 i art. 12 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

- 32.** Dotację na każdego ucznia niepublicznego przedszkola udzielać w wysokości równej 75% podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy. Obliczając wysokość wydatków na jednego ucznia, uwzględniać plan wydatków bieżących ponoszonych na funkcjonowanie przedszkoli prowadzonych przez gminę, dokonując ich przeliczenia proporcjonalnie do liczby uczniów, pomniejszoną o statystyczną liczbę uczniów niepełnosprawnych w tych przedszkolach w szkołach podstawowych, stosownie do art. 17 ust. 3 oraz art. 9 i art. 12 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.
- 33.** Ustalając statystyczną liczbę uczniów przedszkoli dokonywać ich pomniejszenia o liczbę uczniów niepełnosprawnych w tych przedszkolach, stosownie do art. 11 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.
- 34.** Do dotacji na każdego ucznia szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny uwzględniać wskaźnik zwiększający, obliczony na podstawie wydatków wykonanych wszystkich jednostek oświatowych Gminy w rozdziale 80101 „Szkoły podstawowe” i ujęte w innych rozdziałach, które stanowią wspólne wydatki wykonane zawarte w budżecie danej szkoły, wydatki dotyczące obsługi finansowo-księgowej, administracyjnej i organizacyjnej jednostek oświatowych proporcjonalnie do liczby uczniów, stosownie do art. 14 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz uwzględniać wagi określone w załączniku do rozporządzenia MEN w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w danym roku.
- 35.** Dokonywać w roku budżetowym aktualizacji kwot dotacji: w miesiącu pierwszej aktualizacji oraz w październiku roku budżetowego, stosownie do art. 43 ust. 1, w związku z art. 44 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz aktualizacji dodatkowych, stosownie do art. 43 ust. 1, w związku z art. 44 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.
- 36.** W ogłoszeniu o przetargu pisemnym ograniczonym oraz przetargu pisemnym nieograniczonym zamieszczać w szczególności informacje określone w § 16, w związku z § 24 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, w tym m.in. informacje dotyczące obciążeń nieruchomości, zobowiązań, których przedmiotem jest nieruchomość oraz miejscu składania pisemnych ofert.
- 37.** W przypadku niezaskarżenia w wyznaczonym terminie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu albo w razie uznania skargi za niezasadną podawać do publicznej wiadomości, zamieszczając w BIP na stronie podmiotowej Urzędu oraz wywieszając siedzibie Urzędu, na okres co najmniej 7 dni, informację o wyniku przetargu, stosownie do § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości
- 38.** Zawiadamiać osoby, które złożyły ofertę o wyniku przetargu pisemnego ograniczonego oraz przetargu pisemnego nieograniczonego, stosownie do § 23 ust. 2 ww. rozporządzenia.
- 39.** Zawiadamiać osoby ustalone jako nabywcy nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, zaś wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od

dnia doręczenia zawiadomienia, stosownie do art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

40. Egzekwować od kierownika instytucji kultury sporządzanie sprawozdań finansowych w postaci elektronicznej, opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym oraz sporządzanie sprawozdań z operacji finansowych Rb-N i Rb-Z w postaci elektronicznej, opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, przekazywanych na elektroniczną skrzynkę podawczą lub adres do doręczeń elektronicznych, stosownie do art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 9 ust. 1 i ust. 3 tego rozporządzenia.
41. Nie obejmować samorządowych instytucji kultury umową bankowej obsługi budżetu Gminy, stosownie do art. 264 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 17 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej mając na uwadze, iż bankowa obsługa budżetu Gminy nie powinna obejmować rachunków odrębnych jednostek posiadających osobowość prawną.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka¹⁶

Do wiadomości:

Rada Gminy w łącznej

¹⁶ podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym.